

Λυχνία

ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

ΤΟ ΣΑΡΑΝΤΑΛΕΙΤΟΥΡΓΟ

Ενας βράχος έπεσε και καταπλάκωσε πολλούς εργάτες σ' ένα νταμάρι. Ἡ γυναίκα ενός απ' αυτούς, θεωρώντας νεκρὸ πλέον τὸν ἄνδρα της, ἔδωσε σ' ἕναν παπὰ ὅ,τι μπορούσε απ' τὸ ὑστέρημά της, γιὰ νὰ κάμει σαράντα λειτουργίες ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸν τοῦ ἔδινε καθημερινὰ ἕνα πρόσφορο, ἕνα μπουκαλάκι νάμα και μία λαμπάδα. Μετὰ τις εἴκοσι λειτουργίες ὁ διάβολος φθόνησε τὴν εὐλάβεια τῆς γυναίκας. Τῆς παρουσιάζεται λοιπὸν και τῆς λέει ὅτι ὁ παπὰς ἔφυγε γιὰ κάποια ἐπείγουσα δουλειά. Δὲν εἶχε νόημα νὰ τοῦ στείλει πρόσφορο. Θὰ τοῦ τὸ ἔστειλε τὴν ἄλλη μέρα. Αὐτὸ τῆς τό 'καμε τρεῖς φορές στὸ διάστημα τῶν σαράντα λειτουργιῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ διασῶστες ἔβγαζαν τοὺς νεκρούς. Σὲ κάποιο σημεῖο ἄκουσαν ἀπὸ τὸ βάθος μιὰ φωνή: «Προσέξτε, ζῶ. Σκάψτε μὲ προσοχή, γιατί ἀπὸ πάνω μου εἶναι δυὸ πέτρες. Ἐὰν πέσουν θὰ μὲ θανατώσουν». Οἱ διασῶστες κατάπληκτοι ἔσκαψαν προσεκτικὰ ἀπὸ τὰ πλάγια και βρῆκαν τὸν ἄνθρωπο ζωντανό. Στὴν ἀπορία ὄλων πῶς ἐπέζησε τόσες μέρες χωρὶς τροφή, ἀπάντησε: «Κάθε μέρα μοῦ ἔδινε κάποιος, χωρὶς νὰ τὸν βλέπω, ἕνα ψωμί, ἕνα μπουκάλι κρασί και μία λαμπάδα ἀναμμένη πὸ ἔφεγγε μπροστά μου. Ἐτσι ἔτρωγα, ἐκτὸς ἀπὸ τρεῖς μέρες πὸ δὲν ἔφαγα τίποτα, οὔτε φῶς εἶδα και πικρά-

θηκα πολύ, γιατί νόμισα πῶς γιὰ τις ἁμαρτίες μου σταμάτησε τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ νὰ μὲ βοηθᾷ. Κι ἐνῶ περίμενα πῶς θὰ πεθάνω ἀπὸ τὴν πείνα και τὴ δίψα, εἶδα τὴν ἀναμμένη λαμπάδα, τὸ ψωμί και τὸ κρασί ξανὰ σὰν πρῶτα και δόξασα τὸ Θεό, πὸ δὲν μὲ ἐγκατέλειψε μέχρι τὸ τέλος». Γεμάτοι θαυμασμὸ δόξασαν τότε ὅλοι τὸ Θεό.

Τὸ Νοέμβριο μήνα ἀνοίγει τὸ σαρανταλείτουργο και τὸ παραπάνω περιστατικὸ δείχνει τὴ μεγάλη σημασία του γιὰ τὴ ζωὴ μας. Ἡ Θεία Λειτουργία εἶναι τὸ ἀνώτερο ἔργο πὸ μπορούμε νὰ κάνουμε πάνω στὴ γῆ. Καὶ δὲν ὠφελεῖ μόνο τοὺς ζῶντες, ἀλλὰ και τοὺς κεκοιμημένους. «Γιατὶ ὁ ὑπεράγαθος Κύριος νικᾶται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ φιλανθρωπία του, λέγει ὁ ἅγ. Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός. Καὶ θὰ νικᾶται συνέχεια μέχρι τὴ Δευτέρα Παρουσία, ὁπότε και τελειώνει ὁ χρόνος τῆς βοήθειας. Μέχρι τότε θέλει νὰ σπεύδει ὁ καθένας σὲ βοήθεια τοῦ πλησίον του και ἐνόσω ζοῦμε και μετὰ θάνατον.

Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία προσφέρει τὴ Θεία Λειτουργία πάντοτε και ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων. Οἱ θεοφόροι πατέρες ὅλοι τονίζουν τὸ μεγάλο κέρδος πὸ ἔχουν οἱ ψυχὲς ἀπὸ τὴν προσφορὰ τῆς Θείας Λειτουργίας και ὄλων τῶν προσευχῶν και τῶν ἐλεημοσυνῶν μας γι' αὐτούς».

«Ἐὰν δὲν πρόφτασες ὅσο ζοῦσες νὰ διευθετήσεις ὅλα ὅσα ἀφοροῦν τὴν ψυχὴ

ΑΝΘΡΑΚΕΣ ΠΥΡΟΣ

Ὁ Εὐγένιος Ἴονέσκο (+1994) ὑπῆρξε ἕνας διάσημος γαλλορουμάνος θεατρικός συγγραφέας. Καί ταυτόχρονα ἕνας συνειδητός ὀρθόδοξος χριστιανός. Ἐλεγε λοιπόν σέ κάποια συνέντευξή του:

- Ἡ ἀνάγκη τῆς πίστεως στόν Χριστό εἶναι ἡ πιό βαθεῖα ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν λείψει ἔρχεται ἡ ἀπελπισία, ἡ καταστροφή. Ὅπου δέν ὑπάρχει ἀγάπη, εἶναι κόλαση. Ὁ ἀνθρώπος παρασύρεται πρὸς τὰ κάτω, τόν καταποντισμό, τήν καταβύθιση, τήν λάσπη, τόν βόρβορο. Πρέπει νά κάνει προσπάθεια νά ἀνέβει πρὸς τὰ πάνω, πρὸς τό φῶς, τήν ζεστασιά, τόν παράδεισο.

Ἔγινε συγγραφέας γιατί δέν μποροῦσα νά γίνω ἅγιος. Αὐτό ἐπιθυμοῦσα, ἀλλά πρέπει νᾶσαι ταπεινός γιά νᾶσαι ἅγιος, καί ἐγώ ἔχω ματαιοδοξία. Ὑποφέρω γι' αὐτό, προτιμοῦσα νᾶμαι ἕνας ἀνώνυμος ἅγιος (Περιοδικό Paris Match, 4-11-1963).

Εἶναι συγκλονιστικά τὰ λόγια τοῦ σοφοῦ συγγραφέα, γιατί δείχνουν:

- Πρῶτον, ὅτι ἀξίζει χίλιες φορές νά ἀγωνισθοῦμε γιά νά πλησιάσουμε τόν Χριστό.
- Δεύτερον, ὅτι ἀξίζει νά κάνουμε ὅ,τι

σου, λέγει ὁ ἅγ. Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, παράγγειλε στοὺς δικούς σου ἔστω καί στο τέλος τῆς ζωῆς σου, νά σοῦ στείλουν μετὰ τό θάνατό σου τὰ πράγματά σου. Νά σέ βοηθήσουν δηλ. με ἀγαθὰ ἔργα: ἐλεημοσύνες καί λειτουργίες. Μὴ γένοιτο νά παραλειφθεῖ κάτι ἀπὸ αὐτά. Γιατί τότε, κατὰ τῆ Δευτέρα Παρουσία, θά κατηγορηθοῦμε ἀπὸ τοὺς οἰκείους μας, ὅτι ἀμελήσαμε νά κάνουμε αὐτὰ ποὺ ἔπρεπε ὑπὲρ αὐτῶν».

περισσότερο μποροῦμε στόν ἀγώνα μας αὐτό.

Καί ἄς μὴν χάνουμε τό θάρρος μας! Γιατί ἔχουμε ἀνθρώπους, ὑποδείγματα ἐκπληκτικῆς θέλησης, καρτερίας καί ὑπομονῆς.

Στά χρόνια τῶν διωγμῶν τῶν χριστιανῶν, ζοῦσε στήν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας ἕνας ἡλικιωμένος χριστιανός ὀνόματι Βαρλαάμ. Αὐτός, συνελήφθη ὡς χριστιανός καί ἀφοῦ τόν βασάνισαν οἱ εἰδωλόλατρες στρατιῶτες στήν συνέχεια ὀδήγησαν τόν Βαρλαάμ σέ ἕνα βωμό τῶν εἰδώλων. Ἐκεῖ, ἄπλωσαν τό χέρι του πάνω ἀπὸ τόν βωμό καί στήν ἀνοικτή παλάμη του ἔβαλαν κάρβουνα ἀναμμένα καί θυμίαμα! Ὡστε, ἀπὸ τόν πόνο νά ρίξει τὰ κάρβουνα καί ἔτσι νά φανεῖ ὅτι προσφέρει θυσία (τό θυμίαμα) στά εἶδωλα. Ὁ ὄντως γενναῖος ἀθλητῆς τῆς πίστεως, κράτησε τό χέρι του ἀκίνητο, ἕως ὅτου τὰ ἀναμμένα κάρβουνα τρύπησαν τήν παλάμη του!! Ἀπό μόνος του ὅμως, δέν ἔκανε καμμία κίνηση! Ἔτσι, παρέδωσε τήν ψυχὴ του. Ἡ μνήμη τοῦ μάρτυρος Βαρλαάμ τιμᾶται στίς 19 Νοεμβρίου.

Λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος:

- Ἀκόμη καί ἂν ἀνατρεπόταν τό χέρι τοῦ μάρτυρος, δέν θά ἐπρόκειτο γιά ἀμαρτήματα. Γιατί δέν ὀφειλόταν στήν

Πάνω στή γραμμὴ αὐτὴ ἐνταγμένο καί τὸ ἱερὸ σαρανταλείτουργο ἔρχεται νά βοηθήσει τὰ μέγιστα ζῶντες καί κεκοιμημένους. Ἄς τὸ κάνουμε ὅλοι μας, ἀλλὰ με τρόπο σωστό. Ὅχι νά ξοφλήσουμε μ' ἕνα χαρτάκι ὀνόματα ποὺ θά δώσουμε στόν ἱερέα. Ἀλλὰ με τήν οὐσιαστικὴ συμμετοχή μας στήν θεῖα λειτουργία, ὥστε «πάντων ἡμῶν» νά μνησθεῖ «Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ. Ἀμήν».

Πρωτ. Δ. Μ.

C.S. Lewis

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΑΓΑΠΗ

Μέ λόγια πού σέ κάνουν νά δακρύζεις, ένας μεγάλος Χριστιανός φιλόσοφος περιγράφει τήν απόγνωση, στήν οποία τόν βούλιαξε ὁ θάνατος ἑνός φίλου του. Στή συνέχεια καταλήγει σέ ἕνα ἠθικό δίδαγμα: "Αὐτό συμβαίνει, λέει, ὅταν δίνεις τήν καρδιά σου σέ κάτι ἄλλο, ἐκτός ἀπό τόν Θεό. "Ὅλα τά ἀνθρώπινα πλάσματα πεθαίνουν. Μήν ἀφήσετε τήν εὐτυχία σας νά ἐξαρτᾶται ἀπό κάτι, πού μπορεῖ νά χάσετε. Ἄν σκοπός τῆς ἀγάπης εἶναι νά εἶναι εὐλογία, καί ὄχι δυστυχία, τότε πρέπει νά τήν προορίζουμε στόν μόνο Ἀγαπημένο, πού δέν θά πεθάνει ποτέ".

Ἡ σκέψη αὐτή φαίνεται πολύ λογική: Μήν βάζετε τά ἀγαθά σας σέ ἕνα τρύπιο ἀσκή. Μήν ξεδεύετε στό νά φτιάξετε ἕνα σπίτι, ἀπό τό ὁποῖο μπορεῖ νά σᾶς διώξουν. Δέν τό κρύβω, μοῦ ἀρέσουν τέτοιες ἐξυπνες ὑπερβολές. Εἶμαι ὁ τύπος ἀνθρώπου, πού πρῶτα κοιτάζει τήν σιγουριά του, τήν ἀσφάλειά του. Ἀπό ὅλα τά ἐπιχειρήματα **ἐναντίον τῆς ἀγάπης**, κανένα δέν δελεάζει τόσο ἔντονα τήν φιλανθρωπία φύση μου, ὅσο ἡ προειδοποίηση: "Πρόσεχε, μπορεῖ νά σέ κάνει νά ὑποφέρεις".

Ὅμως, ὅταν δελεάζομαι ἀπό τό παραπάνω ἐπιχείρημα, καταλαβαίνω ὅτι βρίσκομαι **χιλιάδες μίλια μακριά ἀπό τόν Χριστό**. Ἄν εἶμαι σίγουρος γιά κάτι, αὐτό εἶναι πῶς ἡ διδα-

σκαλία Του σέ καμμιά περίπτωση δέν εἶχε σκοπό νά ἐπιβεβαιώσει τήν ὀρμέμφυτη προτίμησή μου γιά **σίγουρες ἐπενδύσεις καί περιορισμένες ὑποχρεώσεις**.

Ἄραγε ποιός θά μπορούσε νά ξεκινήσει νά ἀγαπάει τόν Θεό στηριζόμενος σέ μιά τέτοια δῆθεν «συνετή» βάση; Πῶς νά χωρέσει μιά τέτοια δῆθεν «ἀσφαλής» στάση μέσα στόν χώρο τῆς ἀγάπης; Θά διαλέγατε τήν γυναικά σας ἢ ἕνα φίλο ἢ ἀκόμα καί τόν σκύλο σας μέ αὐτή τήν λογική;

Νομίζω πῶς αὐτό δέν ἔχει καμμιά σχέση μέ τήν **ἀληθινή κατά Χριστόν ἀγάπη**. Οἱ χριστιανοί ἀκολουθοῦμε Κάποιον, πού ἔκλαψε πικρά γιά τήν Ἱερουσαλήμ, καθώς καί ἔξω ἀπό τόν τάφο τοῦ Λαζάρου. Καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος δέν δειχνε κανένα σημάδι, ὅτι δέν θά ὑπέφερε, οὔτε ὅτι δέν θά ἔπρεπε νά ὑποφέρει, ἄν ὁ Ἐπαφρόδιτος εἶχε πεθάνει (Φιλιπ. 2, 27). Σίγουρα ἡ ἐξασφάλιση ἐναντία στή θλίψη δέν εἶναι κάτι πού ὁ Θεός μᾶς ὑποσχέθηκε. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός **ἀπό ἀγάπη γιά μᾶς** ἔφτασε νά πεῖ: "Θεέ μου, γιατί μέ ἐγκατέλειψες;"

Γιά κάποιον, πού ἀγαπάει ἀληθινά δέν ὑπάρχει σίγουρη "ἐξασφάλιση". Ἀγαπήστε ὁ,τιδήποτε καί σίγουρα θά νιώσετε τήν καρδιά σας νά σφίγγεται. Εἶναι πολύ πιθανό ἀκόμα καί νά σπάσει. Ἄν θέλετε νά βεβαιωθείτε ὅτι θά παραμείνει ἀνέπαφη, δέν πρέπει νά τήν δώσετε σέ κανέναν, οὔτε κἀν σέ ἕνα ζῶο. Τυλίξτε τή προσεκτικά μέ διάφορα χόμπι καί μικρές πολυτέλειες, ἀποφύγετε κάθε μπλέξιμο, κλειδώστε τή ἐρμητικά στό φέρετρο

γνώμη καί στήν προαίρεσή του, ἀλλά στήν φυσική σύσπαση τῶν νεύρων λόγῳ τοῦ ἐγκαύματος. Ὅμως τό χέρι τοῦ μάρτυρα ἔμεινε ἀκίνητο γιά νά μάθετε ὅτι ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ τόν ἐστήριζε καί τόν κρατοῦσε, διορθώνοντας ἀκόμη καί τήν φυσική ἀδυναμία.

"Ἔτσι βοηθάει καί ἐμᾶς ὁ Χριστός μέ τήν χάρις Του, ὅταν ἀγωνιζόμαστε." Ὁχι πιά ἐναντίον τῆς ὑλικῆς φωτιᾶς τοῦ μαρτυρίου, ἀλλά ἐναντίον τῆς φωτιᾶς τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπιθυμιῶν καί πράξεων. Αὐτή ἡ φωτιά δέν σβῆνει ποτέ! Ὅ,τι-

δήποτε ἐγγίζει στήν φωτιά, καίγεται. Ἔτσι, πυρπολεῖ τήν ψυχή μας κάθε σκέψη καί θέα πονηρή καί ἔργο πονηρό. Ὁ ἀδελθός τοῦ Χριστοῦ Βαρλαάμ, πονώντας καί ὑποφέροντας, ἔδειχνε τό φρόνημα τῶν ἁγίων ἀγγέλων στό θνητό του σῶμα. Νά γιατί εἶναι γιά μᾶς παράδειγμα γενναίου φρονήματος στόν ἀγώνα μας κατά τῆς ἁμαρτίας καί τῶν παθῶν μας. (Ἐγκώμιον εἰς τόν ἅγιον Μάρτυρα Βαρλαάμ, P.G. 50, 677-679, ἐπιλογές).

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

Άββâ Κασσιανού

ΑΛΗΘΙΝΗ ΚΑΙ ΨΕΥΤΙΚΗ ΤΑΠΕΙΝΩΣΗ

Ισχυνά, πολύ εύκολα ταπεινολογούμε και παριστάνουμε ότι έχουμε αυτομεμφία. Όταν όμως κάποιος μäs κάνει - άκόμη και με τόν εύγενέστερο τρόπο - μιá υπόδειξη, ταραζόμαστε, και έσωτερικά (μερικές φορές και έξωτερικά) «κλωτσάμε!» Έτσι άποκαλύπτουμε πόσο ψεύτικη είναι ή «ταπεινώσή» μας!

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα διαβάζουμε στό βιβλίό του Άββâ Κασσιανού (τόμος Β΄ σελ. 93., έκδ. Έτοιμασία):

Μιά μέρα ήλθε στό κελλί του άββâ Σεραπίωνα ένας επισκέπτης μοναχός, ό όποίος με όλη του τήν έξωτερική του έμφάνιση και με τά λόγια του, εξέφραζε τήν πιό βαθειά έλλειψη αυτοεκτίμησης. Όταν ό Γέροντας τόν κάλεσε τήν ώρα τής άκολουθίας νά ψάλλει, εκείνος άρνήθηκε επίμονα λέγοντας: «Είμαι τόσο άμαρτωλός! Δέν είμαι άξιος ούτε νά άναπνέω τόν άέρα του κελλιού σας». Δέν δεχόταν επιπλέον νά καθίσει ούτε σέ ψάθα, γιατί θεωρούσε ότι του ήταν πολύ και τό γυμνό χώμα. Με πολύ μεγαλύτερη βέβαια δυσκολία δέχθηκε τό πλύσιμο τών ποδιών, πού σύμφωνα με τό τοπικό έθιμο γινόταν από τόν οικοδεσπότη πρός τούς φιλοξενούμενους του πριν από τό γεύμα.

Μετά τό γεύμα, ό άββâς Σεραπίων έκμεταλλεύθηκε τήν εύκαιρία από τήν συνομιλία πού συνήθως άκολουθει, γιά νά του κάνει μιá

του έγωισμού σας. Έκει όμως, άσφαλής πλέον, μέσα στό σκοτάδι, στήν άκίνησία, χωρίς άέρα, ή καρδιά σας θά γίνει μιá «άσφαλής» ... πέτρα! Θά γίνει άθραυστη, άδιάτρητη, και θά χάσει τήν ικανότητα νά αγαπάει.

Τό μόνο μέρος, έκτός του Παραδείσου, όπου μπορείτε νά είστε άπόλυτα άσφαλείς από όλους τούς κινδύνους και τίς ένοχλήσεις τής αγάπης, είναι ή Κόλαση.

σύσταση με πολλή καλωσύνη και γλυκύτητα: «Δέν θά ήρεπε, άδελφέ μου,» του είπε ό Άββâς, «νά τρέχεις εδώ κι εκεί άργόσχολος και περιπλανώμενος, πολύ περισσότερο μάλιστα, επειδή είσαι νέος και εύρωστος. Θά πρέπει νά καθίσεις στό κελλί σου και νά πορεύεσαι σύμφωνα με τούς κανόνες τών Γερόντων. Νά φροντίζεις νά ζεις από τήν εργασία σου και όχι από τίς φιλανθρωπίες τών άλλων. Γιατί αυτό δέν τό δέχθηκε γιά τόν έαυτό του ούτε ό άπόστολος Παύλος...».

Όταν άκουσε αυτά τά λόγια ό νέος μοναχός, έννωσε προσβολή και στενοχωρήθηκε σέ τέτοιο βαθμό, πού δέν μπόρεσε νά κρύψει τήν πίκρα τής καρδιάς του, ή όποία ζωγραφίστηκε έντονα στό πρόσωπό του.

«Έ, άδελφέ μου, ξανάπε ό Γέροντας. Πριν λίγο φόρτωνες στόν έαυτό σου όλα τά κρίματα του κόσμου. Τώρα έγώ σου κάνω μιá άπλή σύσταση, πού δέν κρύβει τίποτε τό προσβλητικό, αλλά είναι γεμάτη καρδιακή αγάπη και διάθεση βοήθειας. Γιατί λοιπόν ταραχτήκες τόσο, ώστε ή αγανάκτησή σου νά προδίδεται από τά χαρακτηριστικά του προσώπου σου;...»

Και καταλήγει ό άγιος, μιλώντας πρός όλους μας:

«Διαφυλάξτε κι έσείς, άδελφοί μου, τήν άληθινή ταπεινώση τής καρδιάς, ή όποία δέν είναι επίδειξη και λόγια ύποκριτικά, αλλά βαθειά ταπεινώση ψυχής. Αυτή ή ταπεινώση λάμπει με τήν ύπομονή, πού πρέπει νά επιδεικνύετε στίς θλίψεις και στίς προσβολές τών άλλων· λάμπει με τήν πραότητα και άταραξία άπέναντι στίς ύβρεις και τίς συκοφαντίες, πού έκτοξεύονται έναντίον σας.»

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ί. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Άρχιμ. Νίκων Κουσιίδης*

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013 * Άρ. Φύλλου 364* Έτος ΛΓ΄

Διανέμεται δωρεάν * Είσοφορές δεκτές

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Άσπροβάλτα Θεσ/νίκης

